

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Ερ. Φ.: 67

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Email : atneke@culture.gr

ΠΡΟΣ: **Βουλή των Ελλήνων**
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Ανδρέα Νικολακόπουλο
2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και
Ενέργειας
3. Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και
Τροφίμων
4. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 1846/12.12.2025 Ερώτηση με θέμα:
«Αντιδράσεις αναφορικά με το ενδεχόμενο εγκατάστασης φωτοβολταϊκών πέριξ της
λίμνης Πηνειού Ηλείας- ανάγκη συντονισμένης αντιμετώπισης του θέματος με
σεβασμό στο περιβάλλον, την πολιτιστική κληρονομιά και την τοπική κοινωνία».

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 1846/12.12.2025 Ερώτησης του Βουλευτή
κου Ανδρέα Νικολακόπουλου, και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι
αρμόδιες Υπηρεσίες, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Σύμφωνα με την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας, στην περιοχή της Τ.Κ.
Αγραπτιδοχωρίου, Δήμου Ήλιδας, Π.Ε. Ηλείας βρίσκεται ο λόφος της Αρμάτοβας, όπου έχει
εντοπισθεί η θέση της Ηλειακής Πύλου, της δεύτερης μεγαλύτερης πόλης των Ηλείων, μετά
την πρωτεύουσα Ήλιδα, ιδρυμένης στη συμβολή των ποταμών Πηνειού και Λάδωνα. Ο
χώρος κατοικήθηκε από τα προϊστορικά χρόνια έως τους βυζαντινούς- μεσαιωνικούς
χρόνους.

Στην περιοχή έλαβαν χώρα σωστικές έρευνες, πριν αυτή κατακλεισθεί από τα νερά
της λίμνης του τεχνητού φράγματος του ποταμού Πηνειού Ηλείας. Οι έρευνες
πραγματοποιήθηκαν από το Υπουργείο Πολιτισμού και την Αμερικάνικη Σχολή Κλασικών
Σπουδών στην Αθήνα, από το 1964 και εξής, και έφεραν στο φως ενδείξεις κατοίκησης από
τα μεσοελλαδικά, έως και τα χρόνια της ύστερης αρχαιότητας καθώς και την βυζαντινή-
μεσαιωνική περίοδο (12^{ος}-13^{ος} αι.). Σήμερα, μεγάλο μέρος της περιμέτρου του λόφου
περιβάλλεται από τα νερά της τεχνητής λίμνης του Φράγματος του Πηνειού, ενώ επ' αυτού
δεν υπάρχουν ορατά κατάλοιπα αρχαιολογικού ενδιαφέροντος και, ως εκ τούτου, δεν έχει
κηρυχτεί ως αρχαιολογικός, ώστε να συμπεριληφθεί στην Πύλη του Αρχαιολογικού
Κτηματολογίου. Με δεδομένο, ωστόσο, ότι βάσει του ν. 4858/2021, η προστασία των
μνημείων και των αρχαιολογικών χώρων που χρονολογούνται προ του 1830 είναι
αυτοδίκαιη, η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας ελέγχει την περιοχή, ως προς τις αρμοδιότητές
της, για την προστασία εντοπισμένων ή άγνωστων εισέτι καταλοίπων αρχαιολογικού
ενδιαφέροντος.

Αναφορικά με την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών στην περιοχή, επισημαίνεται ότι η αρχαία Ηλειακή Πύλος, η οποία, όπως αναφέρθηκε, ταυτίζεται με τον σημερινό λόφο της Αρμάτοβας Αγραπιδωχωρίου, τοποθετείται περίπου 3,5 χλμ. ΒΑ της πλησιέστερης φωτοβολταϊκής εγκατάστασης.

Η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηλείας εξέτασε 186 αιτήματα ιδιωτών, που κατατέθηκαν τον Ιανουάριο του 2022, και αφορούσαν σε περιοχές που υπάγονται στις τοπικές κοινότητες Αυγής, Κεραμιδιάς, Δάφνης, Άγιου Ηλία, Βελανιδίου και Κάμπου Δήμου Ήλιδος. Οι εν λόγω φωτοβολταϊκοί σταθμοί, σύμφωνα με τις υποβληθείσες αιτήσεις, εντάσσονταν σε 37 συνολικά “ενεργειακές κοινότητες”. Τα αιτήματα, κατόπιν σταδιακής κατάθεσης των απαιτούμενων συμπληρωματικών στοιχείων, εξετάστηκαν από το αρμόδιο Τοπικό Συμβούλιο Μνημείων Δυτικής Ελλάδας, το οποίο γνωμοδότησε, υπό όρους, και εκδόθηκε η υπ’ αριθμ. 622017/15.12.2022 (ΑΔΑ: 6ΦΟΨ4653Π4-Η50) απόφαση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας για την εγκατάσταση 158 φωτοβολταϊκών σταθμών, ενώ για τις υπόλοιπες θέσεις το Συμβούλιο ζήτησε την επανεξέτασή τους. Ακολούθησε, η κατάθεση στοιχείων για τους λοιπούς 28 σταθμούς, για τους οποίους το Συμβούλιο γνωμοδότησε θετικά, με εξαίρεση τον προτεινόμενο σταθμό στη θέση Μπαρμάδες, λόγω ύπαρξης αρχαιοτήτων (υπ’ αρ 27990/16.02.2023, ΑΔΑ: ΨΗΥΑ4653Π4-Β08 Απόφαση της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηλείας).

Τα λοιπά ερωτήματα εκφεύγουν των αρμοδιοτήτων του ΥΠΠΟ.

Η Υπουργός Πολιτισμού
ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
2. ΓΔΑΠΚ
3. ΔΙΠΚΑ
4. ΕΦΑ Ηλείας